

vogels kunnen toevoegen aan de lijst zoals een jagende bruine kiekendief man, watersnip, graspieper, kneu en tapuit.

Vanaf dit prachtige punt hebben een paar mensen de groep moeten verlaten vanwege andere verplichtingen.

In het laatste gedeelte van de wandeling kwamen we nog langs een plek waar een zingende boomleeuwerik de aandacht trok. Net als de tapuit, roodborsttapuit en boompieper heeft ook deze vogel de laatste jaren na het kalen van het gebied een plaatsje veroverd. Het lijkt er op dat deze soorten zich steeds meer thuis gaan voelen in het unieke half open landschap.

Terwijl we van de vogels stonden te genieten, werden ook de planten even onder de loep genomen. Planten als glad parelzaad, kleine en grote valeriaan, gele ribes, gele lis, zuurbes (berberis vulgaris), watterranonkel, parnassia, grote keverorchis, diverse gras- en russoorten en natuurlijk teer guichelheil zijn maar een greep uit de soorten, die ik de plantkundigen onder de groep heb horen noemen. Elk jaar probeer ik mijzelf hier ook weer in te testen, maar het valt niet mee.

Zoals gebruikelijk hebben we als laatste de lage uitkijk aan de oostzijde bezocht. Natuurlijk hebben we, onder het genot van de laatste koffie en koeken, vanaf hier ook alle watervogels van het gebied bewonderd. Wat opviel was dat er geen enkele geoorde fuut kon worden gespot, maar wel waren er veel slobbeenden op de plas actief. Terwijl we de uitkijk verlieten hoorden we nog een koppeltje staartmezen en als klap op de vuurpijl vloog er over de parkeerplaats nog een wespendif over.

De bezoekers konden weer met een tevreden gevoel het gebied verlaten en terugkijken op een geslaagde wandeling.

Verslag winterroofvogeltelling Voorne-Putten 2015 door Hans op den Dries

In het weekend van 10 en 11 januari 2015 zijn voor de negentiende, achtereenvolgende keer, op het eiland Voorne-Putten, de winterroofvogels geteld. Ook nu hebben bijna alle leden van de vogelwerkgroep en enkele andere KNNV-leden deelgenomen aan deze activiteit.

Misschien kan wel gesproken worden van het slechtst denkbare weer tot nu toe in al die teljaren. Natuurlijk was enkele jaren geleden die dag met mist nog erger, het zicht was toen echt minimaal, maar op de zondag kreeg iedereen een perfecte herkansing. Ook dit jaar was de zaterdag het slechtst. De harde wind (tot kracht 8) ging in de middag gepaard met redelijk veel regen en op de zondag was de wind nog steeds aanwezig, maar liet de zon zich zowaar het grootste deel van de dag zien. De temperatuur lag daarentegen wel 5 graden lager, namelijk rond de 5° C.

De indruk bestond dan ook dat de roofvogels zich op de zondag iets beter lieten zien. Ondanks alles kunnen we toch nog spreken van een redelijke telling. Het aantal buizerds lag aanzienlijk lager dan normaal en het aantal blauwe kiekendieven was lager dan ooit, sterker nog, één minder en de teller had op nul blijven steken.

Net als vorig winterseizoen heeft ook de afgelopen maanden een arendbuiserd het terrein achter de slufteer op de Maasvlakte onveilig gemaakt en tijdens zijn verblijf heeft deze rover vele muizen en konijnen gevangen. Of het hetzelfde exemplaar is als vorig jaar is niet met zekerheid te zeggen, maar het zou zo maar kunnen. Wat zou u doen als een rijke keuken op "acceptabele" afstand, onder "redelijke" temperaturen geboden wordt?

De vooruitzichten hadden al aangegeven dat het weer behoorlijk onstuimig zou zijn. Uitmijkmogelijkheden naar een ander telweekend was geen optie. Natuurlijk is het ook geen schande om een keer een mindere telling te hebben. Een gevleugelde uitspraak zou kunnen zijn: "t ls, zoals 't is". Het is wel belangrijk om dan de weersomstandigheden mee te nemen in de verslaglegging.

Uiteindelijk kunnen we toch nog redelijk tevreden zijn over het eindresultaat (201 roofvogels) van de telling. Vooral de soorten die in de wat beschutte gebieden rondhingen werden bijna als normaal aangetroffen. Pas op de grote open vlaktes als de polders rond Zuidland en de Maasvlakte leek het er op dat de roofvogels niet thuis waren.

De **buizerd**, de roofvogel die zoals altijd de lijst aanvoert, werd ook nu weer het meest waargenomen. Er zijn 135 buizerds geteld en dat is inderdaad een stuk lager dan in de topjaren '03, '04, '06, '09, '11 en '13. In die jaren lag het aantal telkens boven de 200 ex.. Het maximum was '13 met 234 ex.. Er waren overigens ook vier teljaren met een lagere score: '99, '01, '05 en '10 (tussen de 107 en 128 ex.). Wat dit keer opviel, was dat er slechts een enkele buizerd zich in het luchtruim waagde en dat de meeste zich een beetje drukten in de luwte.

Als goede tweede is de **torenvalk** uit de bus gekomen. Ook dat zijn we van deze bidder gewend. Ondanks die tweede plaats is het aantal van 38 natuurlijk niet geweldig. Er zijn maar in drie jaren minder vogels van deze soort geteld ('99, '10 en '14, tussen de 27 en 32 ex.), daarnaast zien we dat er in het verleden drie topjaren zijn geweest ('01, '06 en '08 van 55 tot 67 ex.).

Een redelijk stabiele roofvogel van ons gebied is de **sperwer**. Men zegt dat deze vogel een geheimschrijver is. Dat heeft natuurlijk alles te maken met zijn snelle jachttechniek, waardoor ze vaak maar kort gezien worden. Vanuit het niets duikt de sperwer vaak op en met dezelfde snelheid is hij ook weer verdwenen. Zelden zijn we getuigen van een voltreffer, waarbij er dan ook even genoten kan worden van deze rappe jager. Dit jaar zijn er (weer) 13 ex. geteld. De beste jaren waren '02, '06 en '08 (tussen de 22 en de 27 ex.). Alle andere tellingen varieerden van 9 tot 20 ex.. De mindere jaren (12 van de 19 jaren) zou je de jaren kunnen noemen met de aantallen tot en met 13 ex., dus zouden we dit een minder jaar kunnen noemen. Toch denk ik dat 13 ex. wel het aantal is dat een gemiddelde zou kunnen zijn voor de sperwer, maar dat komt dan ook door de lage trefkans van deze behendige jager.

In iets mindere mate geldt dit ook voor de **havik** (8 ex.) Vanwege zijn grotere en robuustere postuur, iets tragere vlucht en zijn jachttechniek is de trefkans iets hoger dan die van de sperwer. Daarnaast kan de havik in deze telperiode zich al laten horen. Het kekken van de havik kan op grote afstand worden gehoord en geeft al een extra reden om deze vogel in de gaten te houden voor het komende broedseizoen. Vanaf 1 februari mag dit kekken van deze soort al worden ingetekend voor een territorium-indicerende waarneming.

Sinds 1998 is de havik Voorne-Putten aan het veroveren. Er is een redelijke stijgende lijn te zien, die als topjaren '12 en '13 (beide 13 ex.) kent. In '04 (1 exemplaar) en '10, '11 (resp. 5 en 4 ex.) was er een terugval. Dit jaar mogen we zeker gelet op de weersomstandigheden tevreden zijn met 8 waarnemingen. Dit aantal ligt ruim boven het gemiddelde van 5 ex..

De **kiekendieven** hebben dit jaar het op één na slechtste resultaat getoond. Dat de **bruine** kiekendief zich in deze periode bijna niet laat zien, zijn we gewend, maar de **blauwe** hoort toch eigenlijk wel met een 5 tot 10 ex. aanwezig te zijn. Slechts één jaar eerder ('07) was met 0 ex. nog slechter. Wel moet gezegd worden dat er dit jaar ('15), mede vanwege de slechte weersomstandigheden, geen slaaplaatstelling kon plaatsvinden.

Wat de reden van het wegblijven van de kiekendieven is, is vooralsnog niet duidelijk. Ook de **slechtvalk** is een beetje tegengevallen. Er zijn slecht 3 ex. gezien, terwijl er vorig seizoen nog 8 werden geteld. Dat was dan wel één van de topjaren. Misschien is 3 weinig, redelijkerwijs gezien is 4-5 ex. een mooi aantal.

Dan nu even de bijzondere waarnemingen.

Het **smelleken** (2 ex.), afkomstig van de Scandinavische hoogvlaktes, is daarvan wel de “algemeenste” en tegelijkertijd de kleinste. Meestal treffen we 1 tot 3 ex. aan, met een uitschieter van 7 in '06. Dus kunnen we tevreden zijn met deze twee waarnemingen.

De **ruigpootbuiser** is een soort invasievogel en eveneens afkomstig van het noorden, al is het niet zo dat ze bij elke invasie tijdens de wintertelling ook ineens “massaal” gezien worden. In tegendeel, als we er 1 à 2 waarnemen, zijn we al blij. Alleen de telling in '03 leverde 3 ex. op, dat was dus echt een topper.

Niet geheel een verrassing, maar wel mooi, was dat er net als in 2014 ook nu weer een **arendbuiser** is gespot. Of dit dezelfde vogel van 2014 is, is niet duidelijk. Wellicht heeft deze roodachtige roofvogel het gebied ontdekt en zou het maar zo een winterkwartier voor hem kunnen worden. Of de temperatuur hier aan mee werkt, wie zal het zeggen? De tijd zal het leren.

Tot slot is op de valreep nog een vreemde eend in de bijt aangetroffen, namelijk de **rode wouw**. Deze meestervlieger speelde met de wind op de Maasvlakte. Helaas hebben niet veel tellers hem gezien, maar als je eenmaal de vliegtechniek van deze soort hebt mogen aanschouwen, dan laat dat beeld je nooit meer los.

Zoals gebruikelijk zijn er ook nog enkele leuke waarnemingen doorgegeven. De meest bijzondere waren 11 grote zaagbekken, 2 grote zilvereigers, 1 ijsvogel, 1 kleine zilvereiger en in totaal 15 wilde zwanen.

Ondanks de stevige wind en de buiige zaterdagmiddag kunnen we zeggen dat het weer een geslaagde telling is geweest. Vooral de rode wouw was een verrassing en ook de bijvangst waren zeker de moeite waard.

Allemaal weer bedankt voor de moeite.

Gemengd nieuws

KNNV en natuurbescherming door Piet Mout

Zowel de landelijke KNNV als onze eigen afdeling hebben vier hoofddoelstellingen van onze Vereniging in hun statuten opgenomen. Deze doelstellingen zijn natuurstudie, natuureducatie, natuurbescherming en natuurbeheer. Binnen onze afdeling zijn vooral de twee eerstgenoemde doelstellingen goed tot ontwikkeling gekomen en doen we op bescheiden schaal aan natuurbeheer. Natuurbescherming was tot nog toe geen onderwerp dat hoog op onze agenda stond. Vele jaren hebben we het opkomen voor natuur- en milieubescherming overgelaten aan de Stichting Natuur en Landschap Voorne-Putten, waarmee onze afdeling een soort informele samenwerking had. Het bestuur van de SNLVP is jarenlang gevormd door enthousiaste KNNV'ers, aangevuld met enkele andere betrokken burgers.

Onlangs is de SNLVP echter opgehouden te bestaan. Hierdoor is in onze regio eigenlijk alleen de Vereniging van Verontruste Burgers van Voorne nog actief bezig met dit zo belangrijke onderwerp. Deze Vereniging is op een aantal terreinen goed bezig. Zij rich-